

30

Téma: konec druhé světové války

14

Provinění i postižení osvobozením

Co nám o průběhu květnových událostí v roce 1945 prozrazují nejnovější výzkumy, odkrývá historik Vojtěch Kyncl

30

Dlouhá cesta k vítězství

Dobývání Československa začalo v Karpatech, jako první se tam dostali Sověti koncem září 1944. Jaké velké vojenské operace přispěly k osvobození celého státu?

46

Krvavá očista slovenského národa

Slovenské národní povstání z roku 1944 dokázalo napravit obraz Slovenska jakožto kolaborantského státu

58

Od nacismu k socialismu

Sledujte, jak se den po dni vyvíjela situace v době, kdy se československé noviny vzepřely nacistické propagandě

70

Praha v plamenech

Pražským povstáním počátkem května 1945 vyvrcholil český domácí protinacistický odboj. Během čtyř dnů zahynulo velké množství lidí. Stálo povstání za tolik obětí?

78

Mír střídá totalita

Osvobození Československa od nacismu sice přineslo konec válečných hrůz, ale ne svobodu. Nově vzniklý stát fungoval od počátku s omezenou demokracií

🚩 Obyvatelé Ostravy vítají sovětské tankisty 1. května 1945

🔪 Papinův hrnec z konce 18. století

Věda a umění

26

Revoluce v kuchyni

Tlakový či Papinův hrnec neboli „papiňák“ najdeme v každé dobré domácnosti. Název odkazuje na francouzského vynálezce Denise Papina

36

Jak šel čas v Greenwichi

Slavná greenwickská hvězdárna slaví 350. narozeniny. Bývala velmi rušným místem, kde se vše točilo kolem času

52

Luxusní velikonoční dar

V roce 1901 vzniklo ve Fabergého dílně vejce, které car Mikuláš II. o Velikonocích daroval své matce Marii Fjodorovně

62

Mistr kamene

Oslnivá hvězda sochaře, malíře, architekta a básníka Michelangela Buonarrotiho rozzářila před 550 lety nebe pozdní renesance a její jas nepohasíná ani po staletích

Válka a politika

8 Císařské Velikonoce Otce vlasti
Roku 1354 se vydal Karel Lucemburský do Říma za císařskou korunou. Cestu za nejvyšší světskou hodností křesťanského světa koncipoval jako zbožnou pouť

22 Dvě armády u jednoho mostu
Bažiny Pomořanska byly před třemi tisíci lety svědkem impozantní bitvy, ve které se střetly tisíce žoldáků naverbovaných v nejrůznějších koutech Evropy

42 Smrt „zkázy Švédska“
Přestože Karel XII. patří k obdivovaným švédským panovníkům, svoji zemi vtáhl do vleklého konfliktu. Není divu, že v souvislosti s jeho skolem se hovoří o mnoha podezřelých

« Socha
Karla XII. ve
Stockholmu

40

Život v historii

20 Plnou parou vpřed
Psal se rok 1862, když v Severní Americe druhým rokem zuřila občanská válka. Příznivci Unie se tehdy uchýlili ke krádeži vlaku a ničení železnice během zběsilého úprku

29 Ušaté Velikonoce
Zajíc či králík měl svou roli ve starověkém Egyptě i Řecku. Jak se ale toto roztomilé plaché zvíře stalo součástí křesťanských západních Velikonoc?

40 Diskuse, nebo pijatika?
Pojem sympozion ve starověkém Řecku označoval sešlost svobodných mužů, kteří společně konzumovali jídlo a víno

54 Zrození první moderní burzy
V 17. století Nizozemí prodělalo obrovský hospodářský rozmach. Jeho součástí bylo i založení první burzy na světě, která obchodovala s cennými papíry

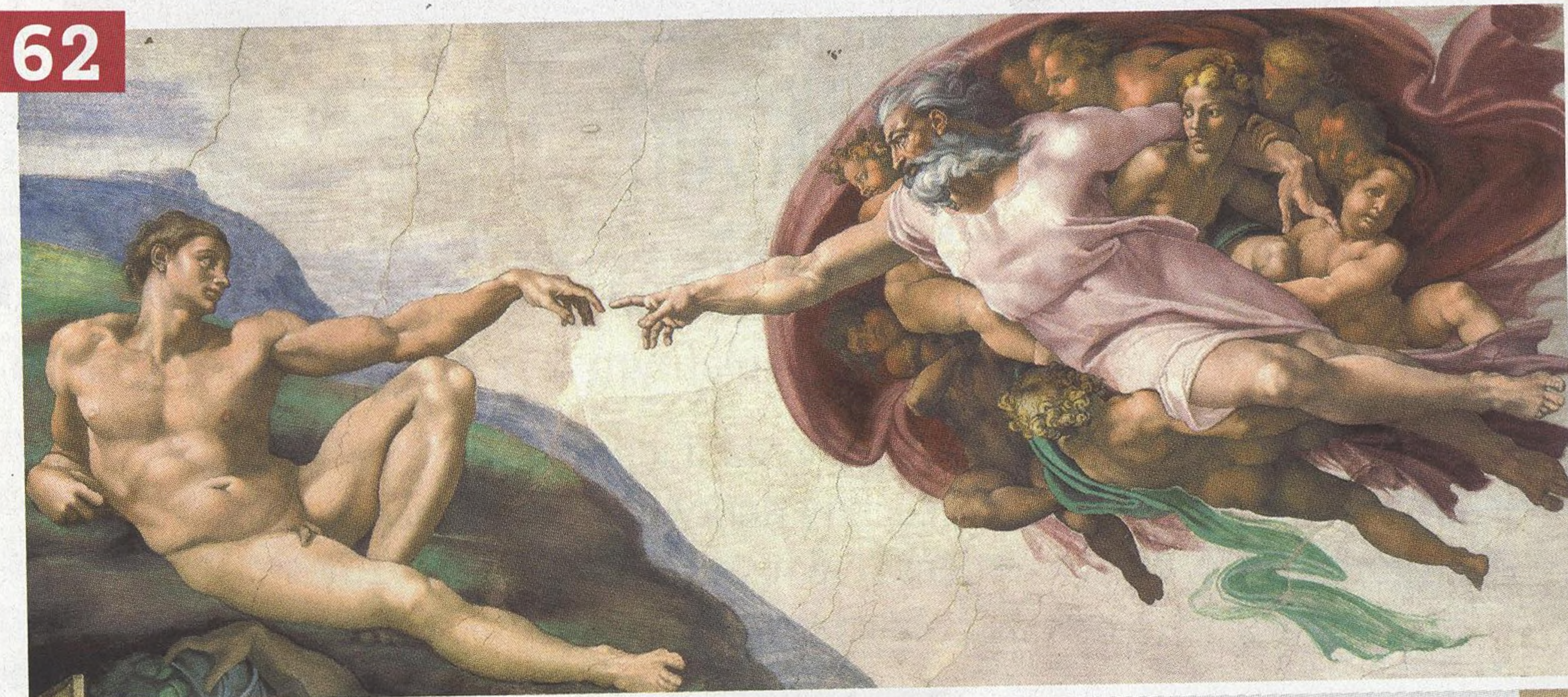
» **Etruské sympozion z hrobky z Tarquinie, 5. století př. n. l.**

60 Králičí matka
Na sklonku roku 1726 žila londýnská veřejnost příběhem mladé ženy, která měla během několika týdnů porodit velké množství částí zvířecích těl

68 Africké dobrodružství
O některých cestovatelích jsou napsané celé knihy, u jiných jsme odkázáni na jednotlivé, často o mnoho mladší zmínky. K nim patří i kartaginský plavec Hanno

76 Bol raz jeden král uherský
Byl Matyáš Korvín opravdu arcilotrem, za kterého jej považuje naše starší historiografie, nebo spíše veselým a rozverným svědcom známým i z moravské lidové slovesnosti?

» **Stvoření Adama na Michelangelově fresce ze Sixtinské kaple**

62

42